

Bilaga till § 5 Verksamhetsberättelse och balans och resultaträkning för 2021

Styrelsen föreslår stämman att besluta:

- **att** godkänna verksamhetsberättelsen för 2021
- **att** fastställa balans- och resultaträkningen för 2021

Verksamhetsberättelse

Ladokkonsortiet 2021

Konsortiet under 2021

Ladokkonsortiet är högskolesektorns samverkansorgan kring det studieadministrativa systemet Ladok. Konsortiet har 40 lärosäten som parter samt Centrala studiestödsnämnden (CSN) som associerad part.

Konsortiet, som formellt är en enhet inom Umeå universitet, ska på sina parters uppdrag förvalta, vidareutveckla och sköta driften av Ladok samt tillhandahålla tjänster till stöd för verksamheten hos sina parter. Konsortiet har sitt kontor på Wallingatan 2 i Stockholm.

De som arbetar för Konsortiets finns lokaliserade runtom hela Sverige och därför sker en hel del av arbetet alltid via distansverktyg. Så även fast 2021 också till stor del präglats av corona pandemin så har arbetet flutit på bra.

Verksamhetsberättelsen återrapporterar från verksamheten, styrelsens arbete och det ekonomiska utfallet för 2021.

Utvecklingen av Ladok

Verksamhetsplanen för 2021 bestod av 28 utvecklingsmål av systemet. Under året förändrade konsortiet planeringen och prioriteringen av systemets utveckling från årlig verksamhetsplanering till en mer agil planeringsprocess med en gemensam övergripande produktplan. Förbättrad funktionalitet inom 19 av 28 mål i verksamhetsplanen uppfylldes trots detta under 2021 och kvarstående mål är inplanerade i någon form i produktplanen för det första kvartalet 2022.

Under 2021 levererades det nya studentgränssnittet *Ladok för studenter* som har implementerats av alla medlemslärosäten. Vi levererade också en integration med det europeiska systemet *Emrex*, där studenter kan hämta utländska meriter från andra anslutna länder. En annan viktig nyhet var en ny vy för *resultathantering* som lett till förbättrad funktionalitet och användarupplevelse för lärarna.

Mycket av utvecklingsarbetet var också relaterat till större förbättringar som kommer att levereras från 2022 och framåt: Gemensamt stöd för utbildningsplanering, som redovisas särskilt nedan; Förbättrat stöd för studieavgifter; Förbättrat stöd för en digitaliserad examensprocess och hantering av digitala examensbevis.

Under årets två sista kvartal fasades verksamhetsplanens styrande funktion ut och ersattes av den ovan nämnda produktplanen. Produktplanen uppdateras en gång per kvartal och förankras löpande med styrelsen och den strategiska produktgruppen som tidigare kallades för verksamhetsplansgruppen. Förutom att göra planeringsprocessen mer flexibel så leder arbetet också till att systemets användares behov tydliggörs och blir ledande för våra prioriteringar.

Verksamhetsstöd för Ladok

Verksamhetsstödet för Ladok fortsätter att hantera löpande arbete som uppstår när verksamheten och systemet vidareutvecklas. Det finns etablerade processer och en struktur för support till lärosätena. Det finns material i form av dokumentation av systemet, vägledning för lärosätets egen förvaltning av Ladok och utbildningsmaterial för användarna.

Under året har arbetet fortgått med löpande förbättringar. En slutsats som vi dragit utifrån användarundersökningar är att användarna av Ladok föredrar stöd i systemet snarare än utanför i form av lathundar och dylikt. Vi har därför utformat en struktur för hur användarstödet i Ladok kan se ut och har också börjat fylla det med innehåll.

Under 2021 har tre nya lärosäten anslutit till Ladokkonsortiet, varav Newmaninstitutet började använda Ladok redan under hösten. Ladokkonsortiets medarbetare har arbetat nära ansvariga och administratörer på de nya lärosätena för att stötta och utbilda dem i övergången till Ladok.

Den gemensamma Ladoksupporten som lärosätena kan vända sig till har under året hanterat ca 1600 supportärenden (jmf 2200 ärenden år 2020) samt ca 1550 beställningar av tjänster (jmf 1000 ärenden år 2020). Det totala antalet ärenden är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år. Dock har flera ärendetyper börjat hanteras som beställningar i stället för support, vilket syns i siffrorna. Den tydligaste förändringen jämfört med föregående år är att antalet felanmälningar minskat med 20%. Även antalet incidenter, det vill säga allvarligare störningar som påverkar verksamheten och behöver hanteras akut, har minskat med ca 40%. Det förklaras dock delvis av att mindre allvarliga störningar nu i större utsträckning kan hanteras utanför incidentprocessen, i och med att vi under 2021 automatiserat processen för att genomföra en rättning i produktionsmiljön.

Konsortiet genomför årligen en enkät om verksamhetsstödet som erbjuds till våra kontakter på lärosätena. Även i år har betyget på vårt stöd ökat. Det syns tydligast på de områden som vi tidigare fick lägre betyg på. Ett exempel på det är vår hantering av ändringsbehov, dvs de önskemål som kommer in från lärosätena om förbättring av systemet, som fick betyget 3,6 jämfört med 3,2 år 2020 (skala 1-5). Även betyget på vår dokumentation om tekniska gränssnitt har ökat till 3,3 jämfört med 2,8 år 2020. De huvudsakliga förbättringsområdena enligt enkäten är stöd till lärosätenas utvecklare av integrationer mot Ladok.

Informationssäkerhet

Under 2021 har vi arbetat mot tre övergripande mål:

- öka skyddet av driftsmiljöer, produktionsdata och produktionskopior.
- fortsätta arbetet med att upptäcka pågående och historiska intrång samt annat missbruk av systemet.
- kunna reducera förlusten av data vid återställning av Ladok.

Mycket av arbetet har fokuserat på att skydda alla IT-miljöer inom Ladokkonsortiet. Inloggningsförfarandet har moderniserats och för accesstill miljöerna krävs nu AL2. Supportpersonalen inom konsortiet har dessutom krav på flerfaktorautentisering för att ytterligare höja säkerheten för åtkomst till produktionsmiljön. Vidare har all uppdatering av systemprogramvaror automatiserats. Dessa övervakas även automatisk med avseende på om de innehåller några säkerhetsproblem och behöver uppdateras. Loggningen av förbättrats för att enklare kunna identifiera vem som har anropat/besökt Ladok. Möjligheterna att motverka missbruk av systemet har också förbättrats. Slutligen har tester genomförts med automatiserade verktyg för att upptäcka intrång.

Tekniska förbättringar

Att notera bland tekniska förbättringar är att vi har slutfört det stora migreringsarbetet av tekniskt ramverk för våra användargränssnitt, Ladok för personal och Ladok för studenter. Uppgraderingen av ramverket för de bakomliggande tjänsterna, från Spring framework till Spring Boot, som påbörjades under 2020 har också slutförts. Båda dessa uppgraderingar ger oss en bättre, säkrare och modernare grund att stå på inför det framtida utvecklingsarbetet. Vi har även uppdaterat versionen av det huvudsakliga programmeringsspråket, java, till den senaste versionen med långtidssupport. Vi arbetar löpande med att förenkla användandet av Ladok och har under hösten fokuserat på ett så kallat designsystem för att ge oss förutsättningar att utföra det arbetet på ett bättre och mer effektivt sätt. Slutligen har vi vad gäller driftrelaterade förbättringar delat upp databasen för uppföljning på flera servrar för att förenkla hanteringen och driftsäkerheten

Utbildningsplanering

Under 2021 har projektet för att bygga gemensamt stöd för utbildningsplanering kommit igång och funktionalitet har löpande levererats till Ladoks miljöer under året. I slutet av året började Konstfack använda Ladok för utbildningsplanering och därmed har den första milstolpen för projektet uppnåtts. Det finns nu en grund för att jobba med utbildningsplanering i Ladok. Sveriges lantbruksuniversitet utsågs till mållärosäte 1 och ett tätt samarbete har pågått under året för att säkerställa att de kan använda lösningen senast sommaren 2022.

Kommunikation

Konsortiets huvudkommunikationsväg är ladok.se. Där läggs kontinuerligt information om arbetet inom konsortiet ut. Ladokbrevet skickas regelbundet ut till de cirka 600 intressenter som själva anmält att de vill ha nyheter om nya Ladok och den övriga verksamheten.

Under året har Konsortiet anordnat en informationsdag via zoom som hade över 120 deltagare. Dessutom har några informationstillfällen hållits. Den årliga konferensen som arrangeras tillsammans med Universitets och Högskolerådet, NUAk, Nationell utbildningsadministrativ konferens blev en digital konferens med 1 000 anmälda deltagare.

Styrelsen

Styrelsen består av fyra förvaltningschefer, en SA-chef, en IT-chef och SFS kan nominera två studeranderepresentanter. Styrelsen har under året bestått av:

Eino Örnfeldt, SU, ordförande fram till 31/3 2021

Susanne Wallmark, MaU, ledamot fram till 30/6 2021 därefter ordförande

Henrick Gyllberg, BTH, vice ordförande

Susanne Kristensson, LU

Mats Möller, KaU

Maria Strand, HiG

Björn Sandahl, Gih, från 1/7 2021

Studentrepresentant utsedda av SFS:

Anders Lundgren

Linn Svärd, fram till 30/6 2021

Oskar Matsson Wiik, från och med 1/7 2021

Universitetsdirektören vid Umeå universitet, Hans Wiklund, har närvaro- och yttranderätt vid styrelsesammanträdena.

Styrelsen har haft fem ordinarie sammanträden under året. Fyra av dessa hölls via Zoom under den rådande pandemin. Styrelsen beslutade att även bjuda in till den årliga stämman via Zoom detta år och den hölls den 27 maj.

Styrelsen omarbetade konsortialavtalet och skickade ut ett nytt avtalsförslag på remiss i början på 2021. Majoriteten av remissvaren ställde sig bakom förslaget men det inkom några större strukturella synpunkter. Styrelsen bestämde därför att starta en ordentlig översyn, för att belysa såväl avtalsstruktur som möjlighet till en rättssäker hantering av personuppgifter. Stämman i maj beslutade att ge styrelsen tid att göra en översyn av avtalet och beslutade även att godkänna förslaget på konsortialavtal som varit ute på remiss för 2022 med möjlighet med ett års förlängning om arbetet med översynen av avtalet inte hunnit förankras bland parterna. Styrelsen tillfrågade Jörgen Tholin om att vara utredare och han fick under hösten en grupp jurister till stöd i arbetet.

Under året har styrelsen följt det löpande arbetet och speciellt projektet gemensamt stöd för utbildningsplanering. Styrelsen har även aktivt prioriterat upp arbetet runt digitala examensbevis och studieavgifter, som bägge inkom som projektförslag till konsortiet från förstudier som initierats av ITCF-nätverket. Styrelsen var också delaktiga i förändringsarbetet från verksamhetsplan till produktplan.

Styrelsen ägnade en stor del av höstens första styrelsemöte till strategiska frågor. En omvärldsanalys, framtidsspaning, intressentanalys och en riskanalys gjordes. Dagen mynnade ut i ett antal frågeställningar som styrelsen ska arbeta vidare med och ett uppdrag till styrelseordförande och konsortiechef att påbörja en dialog med några av konsortiets viktiga intressenter.

Det ekonomiska utfallet

Ladokkonsortiet hade av stämman fått en ekonomisk ram för 2021 på 104 000 tkr, varav 103 000 tkr skulle finansieras av parternas avgift. Inför 2021 höjdes ramen med 7 000 tkr för att finansiera utvecklingen av gemensamt stöd för utbildningsplanering. Det slutliga resultatet blev ett överskott på 2 516 tkr, vilket gör att det egna kapitalet inför 2021 är 15 164 tkr. Den bidragande orsakem till överskottet är kostnaderna för projektet gemensamt stöd för utbildningsplanering. Avgiftshöjningen på 7 000 tkr gjordes för att avgiften skulle vara på samma nivå under hela projektiden och medföljande avskrivningstid. Eftersom avskrivningstiden är på 5 år så blir kostnaden mindre det första året och ökar gradvis under projektiden.

En detaljerad översikt över utfall mot budget görs nedan och konsortiets balansräkning och resultaträkning för de tre senaste åren redovisas på de nästkommande sidorna.

	Resultat 2021 (tkr)	Budget 2021 (tkr)
Konsortialavgift	103 000	103 000
Konsortieövergripande	-3 703	- 4 000
Styrelse	-8	-100
Administration	-144	-150
Licenskostnader	-1 525	-2 000
Verksamhetsstöd	-7 062	-7 250
Bak- och framgrund	-256	-300
Drift Ladok	-8 696	-8 500
Drift LIS-adapter	-464	-350
Drift övriga system	-894	-1 000
Systemutveckling		
Utveckling Ladok	-16 356	-13 000
Verksamhetsteam	-4 593	-6 000
LIS-utveckling	-642	-350
Gem. stöd utbildningsplanering	- 3 463	-7 000
Avskrivningar	-52 775	-54 000
Kostnader totalt	2 516	- 1 000

Investeringar under året i jämförelse mot budget

	Resultat 2021 (tkr)	Budget 2021 (tkr)
Systemutveckling	54 469	58 000
Gem. stöd utbildningsplanering	9 113	12 000
Investeringar totalt	55 974	70 000

Balansräkning	2021	2020	2019	2018
Tillgångar				
Immateriella anläggningar	505 834 629	449 860 718	446 192 226	391 539 524
Årets anskaffn immateriella anläggningstillg	63 581 335	55 973 911	51 698 394	54 652 702
Ack avskrivningar immateriella anltillgångar	-417 430 723	-364 767 870	-361 329 938	-308 361 573
Materiella anläggningstillgångar	648 477	334 660	334 660	334 660
Årets anskaffn anläggningstillgångar	376 284	313 817		
Ack avskrivning anläggningstillgångar	-374 047	-255 297	-220 630	-187 164
Kundfordringar statliga	7 703	0	1 378	54 582
Förutbetalda kostnader	218 466	837 987	2 078 641	4 070 596
Upplupna bidragsint ej statl				178 669
Upplupna intäkter statliga				0
Utrangering Ladok3			-87190,81	
Summa tillgångar	152 862 124	142 297 926	138 667 540	142 281 996
Skulder				
Balanserat kapital	12 648 240	6 694 694	3 917 332	4 638 473
Årets kapitalförändring	2 515 604	5 953 546	2 777 361	-721 141
Avräkning Umeå universitet	131 334 766	125 149 666	127 773 612	133 351 575
Leverantörskulder statliga	4 058 707	3 158 027	3 295 154	3 222 102
Leverantörskulder ej statliga	2 203 911	816 223	904 080	1 790 988
Övriga upplupna kostnader	100 896	525 770		0
Oförbrukade bidrag				0
Summa skulder och eget kapital	152 862 124	142 297 926	138 667 540	142 281 996

Resultaträkning	2021	2020	2019	2018
Intäkter				
Medfinansiering FoU				0
Konsortiebidrag	103000023	96000016	96 000 022	95 453 000
Övriga försäljningsintäkter	650			78 582
Periodiserade bidrag statliga				0
Bidrag från andra EU-länder				545 925
Period bidrag övriga			-178 669	-349 892
Valutakursvinster				
Ränta kundf. Statliga			2 479	
Öresdiff			0	
Summa intäkter	103 000 673	96 000 016	95 823 831	95 727 615
Kostnader				
Personalkostnader	245333,84	253752	31 235	109 607
Resekostnader	322712,75	638356	1 960 161	1 930 024
Övriga driftkostnader	86017024,44	72023345	66 472 472	69 322 730
Konsultarvoden ej statliga	7611518,5	5479849	6 068 010	12 018 983
Konsultarvoden statliga	16704105,74	14291441	14 422 446	13 754 038
Övr främmande tjänster	189380,38	142025	701 289	155 315
Periodiserade främmande tjänster	199726	1774970	1 999 200	1 011 426
Aktivering immateriella anläggningstillgångar	-63581335	-55973911	-51 698 394	-54 652 702
Räntekostn levskuld	0		1 030	0
Valutakursförluster ej statl	1312,5	1334		
Erh ers vid försäljn av AT	-2500			
Bokfört värde	6312,68			
Omföring av reavinst/-förlust	-3812,68			
Avskrivn immateriella anläggningstillgångar	52662852,85	51380643	53 055 556	52 765 870
Avskrivn anläggningstillgångar	112437,45	34666	33 466	33 466
Summa kostnader	100 485 069	90 046 470	93 046 470	96 448 757
Periodens resultat	2 515 604	5 953 546	2 777 361	-721 142